

Laryngectomie: verwijderen van het strottenhoofd

Bij een laryngectomie wordt het strottenhoofd met een operatie verwijderd. In het strottenhoofd bevinden zich de stembanden.

Waarom wordt een totale laryngectomie verricht?

Er zijn verschillende redenen waarom het strottenhoofd wordt verwijderd, zoals:

- Het strottenhoofd is te sterk aangetast door de tumor (kanker) en kan daarom niet gespaard worden.
- De tumor heeft onvoldoende gereageerd op (chemotherapie en) bestraling.
- De tumor is na eerdere behandeling met (chemotherapie en) bestraling toch terug gekomen.

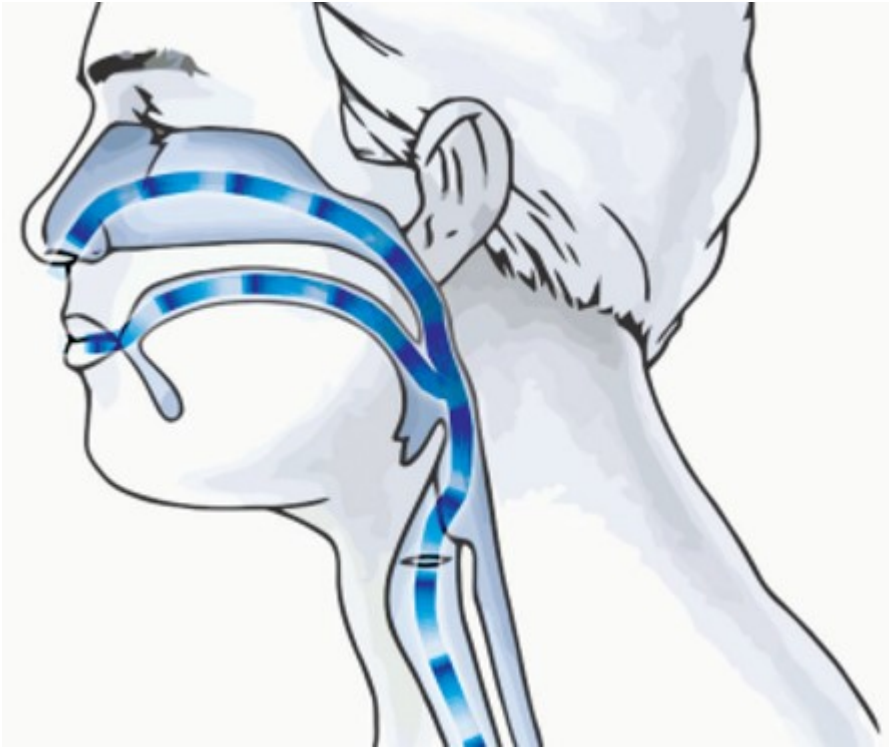
Veranderingen: situatie voor en na een laryngectomie

Een laryngectomie, een operatie waarbij uw strottenhoofd en stembanden worden verwijderd, is een ingrijpende verandering. Deze operatie beïnvloedt verschillende functies in het hoofd-halsgebied, zoals ademen, hoesten, ruiken, slikken, proeven en spreken.

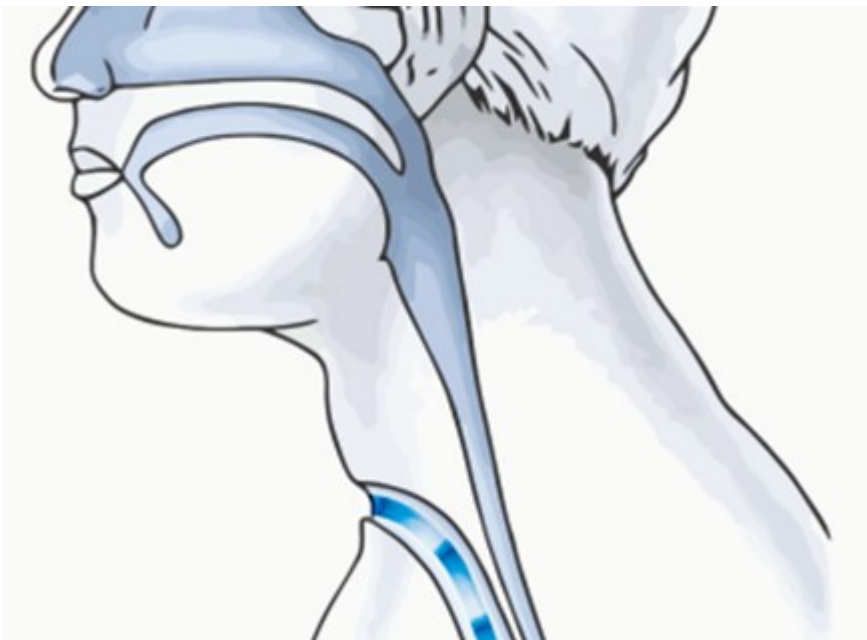
Na de verwijdering van het strottenhoofd verlopen ademen, spreken, ruiken, proeven, hoesten en slikken anders. Om u te helpen omgaan met deze veranderingen na een laryngectomie heeft Amsterdam UMC het programma 'Verder zonder Stembanden' ontwikkeld. Dit programma ondersteunt u bij zelfzorg, belicht mogelijke problemen en beschrijft stap voor stap wat u hieraan kunt doen. Daarnaast helpt dit zelfzorgprogramma u om het dagelijkse ritme op een aangepaste manier weer op te pakken. In dit zelfzorgprogramma vindt u niet alleen tips en adviezen voor de dagelijkse verzorging van het stoma en de stemprothese na de operatie, maar er wordt ook aandacht besteed aan verschillende methoden van spraakrevalidatie, voeding en ruiken na de operatie.

Voordat u geopereerd werd stroomde ingeademde lucht via de neus en/of de mond en vervolgens via het strottenhoofd naar de longen. Na de operatie wordt het bovenste gedeelte van de luchtweg (neus- en keelholte) volledig gescheiden van het onderste gedeelte (luchtpijp). U ademt door een luchtpijpopening in de hals.

Doordat u na een laryngectomie niet meer via de neus en/of mond inademt, kan de lucht niet gefilterd, niet verwarmd en niet bevochtigd worden. Dit kan van invloed zijn op de functie en conditie van de onderste luchtwegen (de longen).

Figuur 1: Situatie voor de laryngectomie

Figuur 2: Situatie na de laryngectomie

Zie ook: [Laryngectomie \(youtube.com\)](https://www.youtube.com)

Hoe vaak komt strottenhoofdkanker voor?

In Nederland wordt jaarlijks bij ongeveer 700 mensen strottenhoofdkanker vastgesteld, bij mannen meer dan bij vrouwen. De leeftijd waarop strottenhoofdkanker bij mannen wordt ontdekt, ligt meestal tussen het vijftigste en zeventigste levensjaar. Vrouwelijke patiënten zijn doorgaans vijf tot tien jaar jonger als de diagnose wordt gesteld.

De plaats van de tumor in het strottenhoofd bepaalt welke klachten iemand krijgt, hoe het ziekteverloop zal zijn en welke behandeling mogelijk is.

Behandeling

De meest toegepaste behandelingen bij strottenhoofdkanker zijn:

- Bestraling (radiotherapie) soms gecombineerd met celdodende of celdeling remmende medicijnen (chemotherapie).
- Operatie (chirurgie), waaronder laserchirurgie en een totale laryngectomie. Vaak is een combinatie van deze behandelmethoden nodig.
- Strottenhoofdkanker in een vroeg stadium kan met bestraling of laserchirurgie behandeld worden. Als het kan, proberen de artsen een operatie te voorkomen. Soms is bij grotere tumoren opereren wel de beste optie. Een van deze operaties is een totale laryngectomie. Na een totale laryngectomie kan aanvullende behandeling met bestraling en eventueel chemotherapie nodig zijn.